

Aan de voorzitter van het
College voor de Rechten van de Mens
Mevrouw A.C.J. van Dooijeweert LLM
En leden van het college

Kleinesingel 1-3
3572 CG Utrecht
Postbus 16001
3500 DA Utrecht
info@mensenrechten.nl

6 augustus 2020

Geachte mevrouw van Dooijeweert, geachte leden van het College,

Een groep ouders van jonge kinderen¹, pedagogisch medewerkers van kinderopvanggroepen, de Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind², Defence for Children³, Art.1 Midden Nederland⁴ en Stichting Eigenwijs leggen graag een kwestie aan u voor met het verzoek aan u als College om een standpunt te formuleren c.q. advies uit te brengen aan de regering.

De kwestie is beschreven in een artikel in NRC Handelsblad d.d. 16-07-2020 met de titel: 'Private equity koopt de crèche, de zorgkinderen moeten weg'.⁵ Het artikel beschrijft hoe een kinderopvangorganisatie in Utrecht, Zeist en Houten, die sinds 2014 geïntegreerde kinderopvang biedt aan kinderen met en zonder handicap in zogenoemde plusgroepen, na overname door een nieuwe eigenaar, niet langer kinderen met een beperking in laat stromen. De nieuwe eigenaar heeft besloten de plusgroepen te stoppen.

Het artikel beschrijft verder hoe ouders van kinderen met en zonder beperking ontzet zijn door het besluit. De plusgroepen boden tot nu toe de kans dat hun kinderen met een beperking samen met kinderen zonder een beperking kunnen optrekken en samen spelen in een reguliere laagdrempelige voorziening. Voor ouders van de kinderen zonder een beperking boden de plusgroepen ook een verrijkte leer- en spelomgeving voor hun kinderen.

¹ Ouders van wie hun jonge kinderen opvang kregen in de plus groepen van Bloss in Utrecht, Zeist en Houten.

² Een samenleving waarin elk kind vriendjes heeft en geen gehandicapt kind alleen hoeft te spelen - dat is het ideaal van de Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind.

³ <https://www.defenceforchildren.nl>

⁴ <https://www.art1mn.nl>

⁵ <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/07/15/private-equity-koopt-de-creche-de-zorgkinderen-moeten-weg-a4006028>

In casu werd de extra benodigde ondersteuning voor de kinderen met handicap gefinancierd door de gemeentelijke overheid (op basis van de Jeugdwet) en uitgevoerd door particuliere zorgaanbieders (Amerpoort en Reinaerde). De samenwerking tussen particuliere kinderopvang en zorgaanbieders zorgde voor een werkbaar, financieel haalbaar en kwalitatief goede kinderopvang voor kinderen met en zonder beperking. De kinderopvang in Utrecht, Zeist en Houten was door de plus groep constructie, toegankelijk voor kinderen met een beperking.

De sluiting van de plusgroepen betekent dat er sinds de overname geen nieuwe instroom is van kinderen met een beperking en dat individuele aanmeldingen van kinderen die gebruik willen maken van de plusgroepen, niet worden geaccepteerd. De kinderen met een beperking die in de plusgroepen waren, zijn verzocht naar andere opvang te kijken en zijn, ook vanwege hun leeftijd, na de zomer allemaal uitgestroomd.

Het resultaat is dat de inclusieve kinderopvang verdwijnt. De algemene toegankelijkheid van deze maatschappelijke voorziening in Utrecht, Zeist en Houten voor (toekomstige) kinderen met een beperking is per direct verminderd. De betreffende gemeentes hebben, na bekendmaking hiervan in januari 2020, geen actie ondernomen.

De mogelijkheid voor inclusieve opvang van jonge kinderen met een beperking is op dit moment in Nederland zeer beperkt en de situatie weerspiegelt de zeer gebrekkige voortgang met invoering van het VN verdrag inzake rechten van personen met een handicap (hierna te noemen VN Verdrag Handicap). Voor een overzicht van de stand van zaken sinds de invoering van het VN verdrag verwijzen we naar onder meer de monitoringsonderzoeken van uw College en het Schaduwrapport VN verdrag⁶ van de Alliantie VN Verdrag Handicap. De gang van zaken lijkt ook strijdig met het VN Kinderrechtenverdrag.⁷

De Wet Gelijke Behandeling op grond van chronische ziekte en handicap (WGBH-CZ) bepaalt sinds 2016 dat aanbieders van goederen en diensten niet op grond van handicap mogen discrimineren. Een aanbieder mag onderzoeken bij individuele aanmeldingen of gevraagde aanpassingen en ondersteuning zouden leiden tot onevenredig zware belasting. Op grond van dit laatste criterium komt het regelmatig voor dat aanbieders aangeven dat de gevraagde extra zorginzet niet makkelijk is te realiseren en dat aanmelding dus geweigerd kan worden. In situaties waarin een aanbieder algemene toegankelijkheid realiseert - door bijvoorbeeld structurele afspraken te maken met zorgaanbieders en financierende overheden - is een aanpassing niet meer onevenredig belastend. In dit voorbeeld van BLOS kinderopvang: de organisatie had goedlopende afspraken met zorgaanbieders en financiering was bestendig geregeld met de lokale overheid waardoor kinderen met een beperking konden instromen en kwalitatief goede kinderopvang kregen.

Uw college is toezichthouder op de uitvoering van het VN-Verdrag Handicap. Het verdrag legt de overheid onder meer een verplichting op geleidelijk aan algemene toegankelijkheid van de samenleving te bevorderen. Bij de ratificatie van het verdrag heeft de Nederlandse regering ook aangegeven zich daarvoor in te spannen, daartoe

⁶ <https://iederin.nl/wp-content/uploads/2019/12/Schaduwrapport-VN-verdrag-Handicap.pdf>

⁷ <https://www.defenceforchildren.nl/kinderrechten/vn-kinderrechtenverdrag/>

extra aangespoord via het aangenomen amendement van Otwin van Dijk c.s. over het zorgdragen van algemene toegankelijkheid voor personen met een handicap.⁸

Het besluit van de nieuwe eigenaar van de kinderopvangorganisatie in Utrecht, Zeist en Houten vermindert per direct de algemene toegankelijkheid voor jonge kinderen met een beperking op deelname aan de samenleving. Het besluit gaat in tegen de geest van de WGBH/CZ, tegen het VN-Verdrag Handicap en tegen het VN-Kinderrechtenverdrag. Op grond van het VN-Kinderrechtenverdrag dient het belang van het kind de eerste overweging te zijn en daarnaast moet de ontwikkeling van het kind in de ruimst mogelijk mate worden gewaarborgd. Ook dient onderwijs volgens het VN-Kinderrechtenverdrag gebaseerd te zijn op gelijke kansen en dit zou ook voor de kinderopvang moeten gelden omdat deze ook een belangrijke rol speelt in de ontwikkeling.

Daarnaast gaat het besluit volgens ondergetekenden ook in tegen het overheidsbeleid om algemene toegankelijkheid te bevorderen. Het gaat tevens in tegen de wens van ouders van kinderen met en zonder beperking.

Het artikel heeft tot veel onthutste reacties geleid. De kwestie roept bij ons, de ondertekenaars van deze brief, ouders, Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind, Defence for Children en Art.1 Midden Nederland ook vragen op. Deze vragen willen we u graag voorleggen ter overweging.

- Handelt een private aanbieder in strijd met (de geest van) de WGBH/CZ en het VN Verdrag Handicap door weloverwogen afspraken terug te draaien over samenwerking met zorgaanbieders en financiers, waardoor een voorziening niet langer toegankelijk is voor kinderen met een beperking? Welke actie is volgens u denkbaar voor de private aanbieder om alsnog de eerder gerealiseerde algemene toegankelijkheid te herstellen?
- Als we ervan uitgaan dat de overheid serieus werk wil maken van de aanvaarde verplichting algemene toegankelijkheid te realiseren op lokaal en landelijk niveau, welke acties waren dan te verwachten van de lokale overheid in deze concrete kwestie rond de kinderopvang? Handelen de lokale overheden (Utrecht, Zeist en Houten) in strijd met de geest van het VN Verdrag Handicap en het VN-Kinderrechtenverdrag door niet te handelen in deze kwestie?
- Welke beleidsreactie is volgens u denkbaar door de landelijke overheid om algemene toegankelijkheid van kinderopvang te realiseren voor jonge kinderen met en zonder beperking kijkende naar de in Utrecht, Zeist en Houten concreet gerealiseerde inclusieve kinderopvang?
- Welke aanbevelingen kunt u als college doen om te zorgen dat meer kinderopvangaanbieders zich realiseren dat de hele samenleving een inspanningsverplichting heeft om te zorgen dat kinderen met en zonder beperking samen opgroeien, samen ontwikkelen en samen spelen?

8

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/amendementen/detail?id=2015Z24030&did=2015D48406>

Wij zouden het zeer op prijs stellen indien het College zich wil uitspreken over deze maatschappelijke kwestie en zo mogelijk adviezen zou willen opstellen waarmee aanbieders van kinderopvang en lokale en landelijke beleidsmakers inclusief beleid kunnen vormgeven.

Met de meeste hoogachting

Ouders van kinderen van de plusgroepen
Namens ouders van kinderen met én zonder beperking

Judith Baart
Tim Mulder
Mione Ronnfeldt
Michael Ronnfeldt
Nadézda Broshuis
Janwillem Fröling
Jessica Heeman
Louise Koekoek

Pedagogisch medewerkers van kinderopvanggroepen Utrecht en regio
Marlies van Hasselt-Persoon,
Brenda Teutelink
Marthe Scheepmaker
Miele van Nispen

Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind,
Directeur Henk Willem Laan

Defence for Children
Directeur Mirjam Blaak

Art.1 Midden Nederland
Directeur Bernice Calmes

Stichting Eigenwijs in de Wijk i.o.
Voorzitter Carine Thesingh

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Steunpunt Onderwijs⁹
J.C. Smits, tel. 0650 817151
Jacqueline Schoonheim, tel. 0648 451194

Postadres: Wibautstraat 212-214, 1091 GS Amsterdam

⁹ <https://www.nsgk.nl/wat-wij-doen/projecten/steunpunt-onderwijs/>